

tegen pancreasweefsel. Wat de therapie betreft, is behalve eventueel chirurgisch ingrijpen een vermindering van de dosering van corticosteroiden van belang.

Men denke dus bij patiënten met een niertransplantaat en acute buikverschijnselen onder andere aan de mogelijkheid van acute pancreatitis.

Literatuur: JOHNSON, W. C. en D. C. NABSETH (1970) *Ann. Surg.* **171**, 309.

S. G. M. MEUWISSEN

Kindergeneeskunde

Geestelijke achterstand bij kinderen van moeders met fenylketonurie. — YU en O'HALLORAN (1970) beschrijven twaalf kinderen uit drie gezinnen van wie de moeders aan hyperfenylalaninemie leden. Alle twaalf kinderen waren geretardeerd; tien van hen hadden een normaal fenylalaninegehalte van het serum, zodat de retardatie intra-uterien moet zijn ontstaan ten gevolge van hoge fenylalaninespiegels bij de moeder. Bij deze moeders werd overigens de fenylketonurie pas ontdekt doordat zij geestelijk geretardeerde kinderen baarden, die merendeels ook nog andere aangeboren afwijkingen hadden.

Een overzicht uit de literatuur wordt gegeven, waarbij het „moederlijk fenylketonurie-syndroom” een veel breder gebied blijkt te bestrijken. Van 68 in de literatuur beschreven kinderen waren 65 geretardeerd; behalve geestelijke retardatie hadden de kinderen veelal lichamelijke achterstand, convulsies, microcefalie, laag geboortegewicht of hartgebreken; bij de moeders was de frequentie van spontane abortus hoog.

De schrijvers menen dat vrouwen met fenylketonurie, die trouwen, geprogrammeerd zwanger moeten worden in een periode waarin zij een streng dieet volgen. Voorts betogen zij dat er goede argumenten zijn voor een therapeutische abortus, als een vrouw met fenylketonurie zwanger wordt, terwijl het fenylalaninegehalte van het serum hoog is.

Literatuur: YU, J. S. en M. T. O'HALLORAN (1970) *Children of mothers with phenylketonuria. Lancet* I, 210.

P. A. VOÛTE Jr.

Anesthesiologie

Nierinsufficiëntie door de combinatie van methoxyfluraan en tetracycline. — Het was reeds bekend dat na anesthesie met methoxyfluraan de nierfunctie vaker dan na andere anesthesiemethoden wordt aangetast. In enkele gevallen met dodelijke afloop vond men bij de obductie talrijke kristallen van calciumoxalaat in de niertubuli.

KUZUCU (1970) onderzocht dit nader bij 115 patiënten die methoxyfluraan-anesthesie hadden gekregen voor grote thorax- en buikchirurgie. Bij 5 van de 7 patiënten, die vlak vóór of na de operatie tetracycline hadden gekregen, ontstonden ernstige nierfunctiestoornissen; 3 van hen overleden. Bij alle drie vond men de niertubuli stampvol calciumoxalaatkristallen. Daarentegen ontwikkelden zich bij geen van de 108 patiënten aan wie wél methoxyfluraan maar geen tetracycline was toegediend, nierfunctiestoornissen van betekenis.

De combinatie van het anaestheticum methoxyfluraan en het antibioticum tetracycline lijkt dus bijzonder gevaarlijk te zijn.

Literatuur: KUZUCU, E. Y. (1970) *Methoxyflurane, tetracycline and renal failure. J. Amer. med. Ass.* **211**, 1162.

J. J. DE LANGE

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

BEURZEN MERCK FOUNDATION

Ook dit jaar stelt de Merck Foundation, Rahway, wederom een 4-tal 2-jarige beurzen ter beschikking voor kandidaten die zich verder willen bekwamen in de klinische farmacologie. Deze studie kan geschieden aan elke zelf uit te kiezen universiteit of instituut in de Verenigde Staten.

Aanmeldingen dienen te geschieden voor 1 november 1970. De voorwaarden en formulieren zijn aan te vragen bij MSD, Haarlem Afd. Externe Betrekkingen (J. BARENS), Postbus 581, tel. 023 - 31 93 30 — alwaar ook nadere inlichtingen te verkrijgen zijn.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

MORBUS PAGET MAMILLAE

Wij onderschrijven de strekking van de klinische les van collega POLANO (1970), waarin hij stelt dat „Paget's disease of the nipple” een mammacarcinoom is en niet anders behandeld moet worden dan ieder ander mammacarcinoom, hetgeen helaas niet algemeen bekend is. Het zij echter nog als aanvulling vermeld, dat van radiologische zijde steun kan worden gegeven aan het objectief vaststellen van het mammacarcinoom.

Bij mammografie — een evenals de ponsbiopsie nauwelijks ingrijpend onderzoek — blijken de intraductale afwijkingen een typisch röntgenologisch aspect te hebben. Met name kunnen er in het verloop van de melkgangen kleinvlekkige calcificaties voorkomen, die vrijwel bewijzend zijn voor een intraductaal carcinoom. Bij 12 patiënten met „Paget's disease of the nipple” vond GROS (1963) 11 maal een röntgenbeeld dat op zulk een intraductale afwijking wees. Bij 6 van deze patiënten waren er bij palpatie geen afwijkingen te vinden. EGAN (1964) vermeldt dat in 75% van de klinisch niet palpabele afwijkingen röntgenologisch typische calcificaties aanwezig zijn.

Het nut van mammografie bij de M. Paget is driedelig: Ten eerste kunnen behoudende collega's nog eens extra overtuigd worden van de ernst van de afwijking. Ten tweede kan de chirurg in een groot percentage van de gevallen, georiënteerd worden over de uitbreiding van het carcinoom. Ten derde kan de patholoog-anatoom geholpen worden bij het onderzoek van het resectiepreparaat. Wanneer er geen palpabele afwijkingen zijn, kan hij namelijk op geleide van de mammogrammen de plaats bepalen waar hij coupes moet nemen.

Literatuur: EGAN, R. L. (1964) *Mammography*. American lecture series. Ch. Thomas Publishers, Springfield (Illinois). — GROS, CH. (1963) *Les maladies du sein*. Masson & Cie. Ed., Parijs. — POLANO, M. K. (1970) *Morbus Paget mamillae. Ned. T. Geneesk.* **114**, 993.

Haarlem, 18 juni 1970

J. O. OP DEN ORTH,
H. E. SCHÛTTE

De collegae OP DEN ORTH en SCHÛTTE ben ik erkentelijk voor hun aanvulling bij mijn klinische les. Op de afdeling Heelkunde van het Academisch Ziekenhuis te Leiden wordt mammografie regelmatig toegepast bij de diagnostiek van mammatumoren.

Leiden, 14 juli 1970

M. K. POLANO